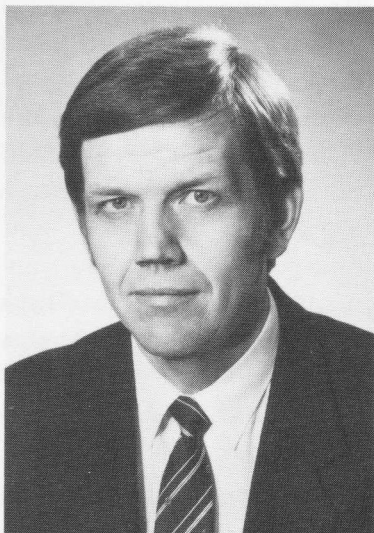

1. Rehtorin katsaus

Ilkka Virtanen.

Juhlavuosi

Kertomusvuonna 1988 tuli kuluneeksi 20 vuotta Vaasan korkeakoulun toiminnan aloittamisesta. Tämän virstanpylvään saavuttaminen sävytti voimakkaasti korkeakoulun toimintaa varsinkin kevätlukukaudella. Kevään päätteeksi järjestettiin korkeakoulun 20-vuotisjuhlallisuuDET, joiden keskeinen osa oli korkeakoulun ensimmäinen tohtorin- ja maisterinpromootio. Promootiossa vihittiin maistereiksi yhteensä lähes 200 kandidaattia kaikilta kolmelta korkeakoulussa edustettuna olevalta koulutusosalta (tutkinon suorittaneita yhteensä runsaat 1000). Vanhin koulutusala, kauppatieteet, oli tuottanut 10

väitellyttä tohtoria. Lisäksi myönnettiin kunniatohtorin arvot seitsemälle korkeakoulun syntyyn ja kehitykseen ratkaisevasti vaikuttaneelle, yhteiskunta- ja talouselämässä ansioituneelle sekä tieteellisesti merkittäväälle henkilölle. Promootion järjestämiseen yltäminen oli vahva osoitus nuoren korkeakoulun kypsymisestä täysivaltaiseksi korkeimman asteen akateemiseksi oppilaitokseksi.

Voimavarakehitys

Vaasan korkeakoulun kahden ensimmäisen vuosikymmenen kehitys oli tapahtunut ns. vanhan kehittämislain puitteissa. Vuonna 1987 astui voimaan uusi kehittämislainsäädäntö (laki korkeakoululaitoksen kehittämisestä; lakiin liittyvä valtioneuvoston päätös korkeakoululaitoksen kehittämisestä vuosina 1988-91), jonka vaikutukset erityisesti voimavarakehitykseen näkyivät ensimmäisen kerran kertomusvuonna 1988.

Vaasan korkeakoulun voimavarakehitys oli näissä puitteissa valtakunnallisen yleislinjan mukainen: parhaiten lisääntyivät valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaiset ns. 15 %:n määrärahat, uusien opetusvirkojen ja rakentamisen kohdalla oli selvästi vaikeampaa. Perusvoimavarojen niuk-

kuuteen saatiin tuntuva parannusta erityisesti työsopimussuhteisen henkilöstön palkkauksessa (lisäys 63 %) sekä tutkimus- ja opetusvälineiden ja kaluston hankintamäärärahoissa (lisäys 43 %). Opetusvirkojen osalta jouduttiin tyytymään kolmeen uuteen virkaan (joista kaksi professoria), tuntiopetuksen muuttamisella viroiksi saatiin lisäksi kolme muuta opetusvirkaa. Kokonaisuudessaan korkeakoulun budjetti kasvoi 30 %, uutta henkilökuntaa saatiin yhteensä 25 henkilöä (lisäys 13 %).

Uusi hallintoasetus

Vuoden 1988 aikana yliopistot ja korkeakoulut saivat uudet hallintoasetukset. Uusissa asetuksissa toteutettiin paitsi uusitun virkamieslainsäädännön vaatimat muutokset myös korkeakoulujen itsensä esittämiä uudistuksia. Yleisenä suuntauksena oli päätösvallan delegointi toisaalta monijäsenisiltä hallintoelimiltä johtajille (rehtori, dekaanit, laitosjohtajat), toisaalta keskushallinnosta alemmille tasoille. Vaasan korkeakoulussa muutokset olivat suhteellisen maltillisia, säädöksiin kirjattiin lähinnä delegointimahdollisuuksia. Käytännössä päätösvaltaa, erityisesti määrärahojen joustavaa käyttöoikeutta siirrettiin kui-

tenkin varsin voimakkaasti laitostasolle. Määrärahoja korkeakoulun sisällä jaettaessa käytettiin pääosin perusvoimavara- ja hankeperusteita, vähäisessä määrin myös erityisvoimavaraperustetta (mm. tuloksellisuus jatkotutkinnoissa).

Koulutus ja tutkimus

Uusina koulutusohjelmina aloitettiin tietotekniikan ja tuotantotalouden koulutusohjelmat. Kauppateieteellisen tutkintosaännön puitteissa toteutettavat ohjelmat johtavat uudenlaiseen ekonomin tutkimtoon. Tavoitteena on kouluttaa ekonomeja, joilla taloudelliseen osaamiseen liitetyn tekniikan perusasioiden, teollisten tuotantoprosessien ja materiaalivirtojen sekä modernin automaatio- ja tietotekniikan tuntemuksen ansiosta on entistä paremmat mahdollisuudet toimia myös teollisuusympäristössä.

Perustutkintoihin johtavan koulutuksen toimivuus oli virkavajauksista huolimatta varsin hyvä. Keskimääräiset valmistumisajat alittivat selvästi valtakunnalliset keskiarvot kaikilla koulutusaloilla. Valtakunnalliseen tapaan ongelmana oli kuitenkin tietyn osan opiskelijoista (1/3 aloittaneista) kokemat opintojen etenemisvaikeudet: keskeyttäminen tai "valmistumattomuus". Tällä kohdin tarvitaan vielä sekä tutkintojen kehittämistä että mm. opiskelijan opintososiaaliseen asemaan kohdistuvia korkeakoulun ulkopuolisia toimenpiteitä.

Vaasan korkeakoulun kaksi ensimmäistä vuosikymmentä ovat olleet selvästi perustutkintopainotteisia. Jatkotutkintoja on suoritettu keskimäärin vain noin kaksi vuodessa. Pyrkimys ja entistä paremmat mahdollisuudet myös jatkotutkintoihin panostamiseen tuottivat jo vuonna 1988 tulosta, jatkotutkintoja suoritettiin viisi. Määrä on edelleenkin valtakunnallisesti alhainen, mutta vastaa kuitenkin keskiarvoa niillä aloilla, jotka korkeakoulussa ovat edustettuina.

Tieteellinen tutkimus jatkuu vireänä. Suuntaus oli selkeästi kohti tutkimuksen kansainvälisyyttä, johon olennaisesti liittyvät tutkijavierailut ja kansainväliset yhteistyöprojektit. Entistä useammin tutkimuksia toteutettiin myös monitieteisissä tutkimusryhmissä.

Täydennyskoulutuksen volyymi on kasvanut nopeasti. Painopiste on toisaalta pitkäkestoisissa johtamiseen liittyvissä ohjelmissa, toisaalta yrityksiä tai alueita (esim. kunтарыhmiä) varten räätälöidyissä yksilöllisissä ohjelmissa. Avointa korkeakouluopetusta on järjestetty yhteistyössä Vaasan kesäyliopiston kanssa.

Yhteistyö

Yhteistyö muiden yliopistojen ja korkeakoulujen sekä muiden koulutusyksiköiden kanssa on kertomusvuonna entisestään lisääntynyt. Vilkkainta yhteistyö on ollut Vaasassa sijaitsevien Åbo akademin ja Svenska handelshögskolanin yksiköiden

sekä Uumajan yliopiston kanssa. Täydennyskoulutuksessa on ollut yhteistyötä myös Tampereen yliopiston Seinäjoen täydennyskoulutuskeskuksen ja Jyväskylän yliopiston Kokkolan täydennyskoulutusyksikön kanssa. Teknillisen korkeakoulun ja Vaasan teknillisen oppilaitoksen kanssa käynnistettiin valmistelut yhteisen DI-koulutuksen aloittamiseksi Vaasassa. Valtakunnalliseen jatkokoulutusyhteistyöhön on osallistuttu aktiivisesti. Kansainvälisten asiain sihteerin toimen perustamisen myötä aloitettiin valmistelut kansainvälisen yhteistyön merkittäväksi tehostamiseksi.

Ilkka Virtanen